

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 27-07-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/3200-1/27-07-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 128/2012

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε στο κατάστημά της την 21.6.2012 και 5.7.2012 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει τις υποθέσεις που αναφέρονται στο ιστορικό της παρούσας και συγκεκριμένα, κατά την πρώτη συνεδρίαση να γίνει συζήτηση επ' αυτών και κατά τη δεύτερη διάσκεψη για την λήψη αποφάσεως. Παρέστησαν οι Γ. Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Π. Χριστόφορου, Λ. Κοτσαλής, Α. Πράσσο, Δ. Μπριόλας, Γ. Πάντζιου, τακτικά μέλη, και τα αναπληρωματικά μέλη Γ. Λαζαράκος και Κ. Χριστοδούλου σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Α.Ι. Μεταξά και Α. Ρουπακιώτη αντίστοιχα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Μετά από εντολή του Προέδρου συμμετείχε επίσης το αναπληρωματικό μέλος της Αρχής Σ. Βλαχόπουλος, ως εισηγητής, με δικαίωμα ψήφου. Στην πρώτη συνεδρίαση παρέστησαν μετά από εντολή του Προέδρου και χωρίς δικαίωμα ψήφου ο Φ. Μίτλεττον, Δ. Ζωγραφόπουλος και Ε. Χατζηλιάση, νομικοί ελεγκτές, ως βοηθοί του εισηγητή, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Την 27η Απριλίου 2012 κατά τη διάρκεια υγειονομικών ελέγχων από τις αρμόδιες

υπηρεσίες του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ) προέκυψε ότι σε οίκο ανοχής της Αθήνας ευρέθησαν να εργάζονται πρόσωπα που ήταν φορείς του ιού HIV. Την ίδια ημέρα το ΚΕΕΛΠΝΟ προέβη σε σχετική ανακοίνωση με σκοπό την ενημέρωση κάθε ενδιαφερόμενου, χωρίς να αναφέρει προσωπικά δεδομένα των προσώπων αυτών. Την 28.4.2012 ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών Αθηνών με τη με αριθμ. 22/2012 διάταξή του παρήγγειλε την, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 2 στοιχ. β' εδ. β' του ν. 2472/1997, δημοσιοποίηση της ποινικής δίωξης που ασκήθηκε σε βάρος της Α για βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη και λοιπών αδικημάτων, την οποία συνόδευε φωτογραφία της και τα λοιπά προσδιοριστικά της ταυτότητάς της στοιχεία. Το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα και μέχρι την 5.5.2012 ακολούθησε η έκδοση πέντε ακόμα αντίστοιχων εισαγγελικών διατάξεων, με τις οποίες παραγγέλθηκε η δημοσιοποίηση της ασκηθείσης ποινικής δίωξης για το ίδιο αδίκημα, ως και της φωτογραφίας και των λοιπών στοιχείων ταυτότητας 23 ακόμα οροθετικών εκδιδόμενων γυναικών.

Για την ανωτέρω επεξεργασία υπεβλήθη ενώπιον της Αρχής η με αριθμ. πρωτοκόλλου Γ/ΕΙΣ/3200/3.5.2012 καταγγελία εννέα μη κυβερνητικών οργανώσεων, με την οποία κατήγγειλαν την παράνομη, κατά τους ισχυρισμούς τους, επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων των οροθετικών γυναικών που διώκονται για βαριά σκοπούμενη σωματική βλάβη και η οποία συνίσταται στη δημοσιοποίηση μέσω δελτίων τύπου από την Ελληνική Αστυνομία και κατόπιν εισαγγελικής διάταξης των φωτογραφιών αλλά και των υπόλοιπων προσδιοριστικών της ταυτότητας τους στοιχείων. Στην εν λόγω καταγγελία τους σωρεύεται επίσης και αίτημα έκδοσης προσωρινής διαταγής αναστολής της συγκεκριμένης επεξεργασίας. Η Αρχή έγινε, περαιτέρω, δέκτης και άλλων επώνυμων ή ανώνυμων αναφορών τρίτων προσώπων και φορέων σχετικά με το πιο πάνω γεγονός.

Ακολούθως με το με αριθμ. πρωτ. 492/5.6.2012 (αριθμ. πρωτ. της Αρχής Γ/ΕΙΣ/4095/6.6.2012) έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης έθεσε στην Αρχή σειρά ερωτημάτων σχετικά με τη νομιμότητα της ανωτέρω περιγραφείσας επεξεργασίας και παράλληλα ζήτησε τη γνώμη της Αρχής για τυχόν αναγκαίες παρεμβάσεις στο νομοθετικό και εν γένει κανονιστικό πλαίσιο της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε

παρόμοιες υποθέσεις.

Στην Αρχή εκκρεμεί επίσης και η από 23.1.2009 και με αριθμ. πρωτοκόλλου της Αρχής Γ/ΕΙΣ/383/23.1.2009 καταγγελία του Β με αντίστοιχο αντικείμενο. Ειδικότερα, ο καταγγέλλων, όπως προκύπτει και από τα συμπληρωματικά έγγραφα που έθεσε υπ' όψιν της Αρχής (Γ/ΕΙΣ/3833/18.6.2010, Γ/ΕΙΣ/2819/19.4.2011 και Γ/ΕΙΣ/4404/20.6.2012), παραπονείται για τη δημοσιοποίηση, κατόπιν εισαγγελικής διάταξης, προσωπικών του δεδομένων σχετικών με την ποινική δίωξη που είχε ασκηθεί σε βάρος του για το αδίκημα της πορνογραφίας ανηλίκων (348Α ΠΚ), αδίκημα για το οποίο ακολούθως αθωώθηκε με την αμετάκλητη/2011 απόφαση του Δ' Τριμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων Αθηνών.

Για τη διερεύνηση των ανωτέρω καταγγελιών και προκειμένου να εξετάσει αν η εν λόγω δημοσίευση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/1997, η Αρχή απέστειλε τα με αριθμ. πρωτοκόλλου Γ/ΕΞ/3232/4.5.2012 και Γ/ΕΞ/3457/14.5.2012, αντίστοιχα έγγραφα προς την Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής ζητώντας διευκρινίσεις σχετικά με τη δημοσιοποίηση των ανωτέρω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ζητώντας ειδικότερα την αποστολή των αναγκαίων στοιχείων από τα οποία να προκύπτει η ακριβής κατηγορία που έχει απαγγελθεί στα πιο πάνω άτομα καθώς και το νομικό πλαίσιο βάσει του οποίου κρίθηκε αναγκαία η δημοσιοποίηση.

Η Ελληνική Αστυνομία στη με αριθμ. πρωτοκόλλου 1016/53/11-γ/16.5.2012 (αριθμ. πρωτ. της Αρχής Γ/ΕΙΣ/3621/16.5.2012) έγγραφη απάντησή της, η οποία αφορά στη δημοσίευση των προσωπικών δεδομένων των οροθετικών εκδιδόμενων γυναικών, ανέφερε ότι η δημοσιοποίηση πραγματοποιήθηκε δυνάμει των με αριθμ. 22/2012, 23/2012, 24/2012, 25/2012, 26/2012 και 27/2012 εισαγγελικών διατάξεων, τις οποίες και επεσόναψε στην απάντησή της. Στη σχετική με την υπόθεση του Β απάντησή της (αριθμ. πρωτ. 7519/3/1286-α/8.6.2012 – αριθμ. πρωτ. της Αρχής Γ/ΕΙΣ/4359/15.6.2012) η Ελληνική Αστυνομία υποστήριξε ότι η σχετική επεξεργασία εκφεύγει της αρμοδιότητας της Αρχής βάσει της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 2 στοιχ. β' του ν. 2472/1997.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητές, κατά την πρώτη συνεδρίαση, (οι τελευταίοι δεν

παρέστησαν στην δεύτερη συνεδρίαση), και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 στοιχ. β' εδαφ. β' του ν. 2472/1997, όπως αντικαταστάθηκε με την παραγ. 3 ογδού άρθρου του ν. 3625/2007, ορίζει ότι: «ειδικά για τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες (δεδομένα) δύναται να επιτραπεί η δημοσιοποίηση μόνον από την εισαγγελική αρχή για τα αδικήματα που αναφέρονται στο εδάφιο β' της παραγράφου 2 του άρθρου 3 με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή του Εισαγγελέα Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο. Η δημοσιοποίηση αυτή αποσκοπεί στην προστασία του κοινωνικού συνόλου, των ανηλίκων, των ευάλωτων ή ανίσχυρων πληθυσμιακών ομάδων και προς ευχερέστερη πραγμάτωση της αξίωσης της Πολιτείας για τον κολασμό των παραπάνω αδικημάτων». Με την ανωτέρω διάταξη η διενέργεια της συγκεκριμένης επεξεργασίας, δηλαδή της δημοσιοποίησης προσωπικών δεδομένων σχετικών με ποινικές διώξεις ή καταδίκες και των λοιπών στοιχείων των κατηγορουμένων προσώπων, που συνδέονται με αυτές, ανατίθεται στην Εισαγγελική Αρχή. Η θεσπιζόμενη, κατά τα ανωτέρω, αρμοδιότητα των εισαγγελικών αρχών δεν αποτελεί αμιγώς διοικητική αρμοδιότητα του εισαγγελέως, η οποία επίσης εκφεύγει του δικαστικού ελέγχου, με βάση το οργανικό κριτήριο, ως πράξη προερχόμενη από όργανο της δικαστικής εξουσίας, αλλά μπορεί να ενταχθεί στο έργο της απονομής της δικαιοσύνης, με το οποίο είναι επιφορτισμένες κατά το Σύνταγμα (άρθρο 87 επ.) οι δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, καθώς λαμβάνει χώρα κατά τη διερεύνηση μίας ποινικής υπόθεσης, με τη διενέργεια προανακρίσεως, ή κυρίας ανακρίσεως, που ως σκοπό έχουν την βεβαίωση εγκλημάτων, που αναφέρονται στην διάταξη και απαριθμούνται ενδεικτικώς σ' αυτή και κατατείνει στον κολασμό τους.

Με το άρθρο 9Α του Συντάγματος κατοχυρώνεται το δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων. Οι θεμελιώδεις αρχές του δικαιώματος αυτού προκύπτουν όχι μόνο από την Οδηγία 95/46/ΕΚ αλλά και από διεθνή κείμενα που έχει κυρώσει η Ελλάδα. Ειδικότερα, πυρήνα του δικαιώματος που τυποποιείται στο άρθρο 9Α Σ, ο οποίος δεν μπορεί να θιγεί από τον κοινό νομοθέτη, αποτελούν η αρχή της θεμελίωσης

της επεξεργασίας στο νόμο, η αρχή του σκοπού και της αναλογικότητας (με την ειδικότερη έννοια της αναγκαιότητας και της προσφορότητας), η καταρχήν απαγόρευση της επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, η κατοχύρωση δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων καθώς και η ανάθεση του ελέγχου τήρησης των παραπάνω κανόνων σε ανεξάρτητη αρχή. Οι αρχές αυτές αποτελούν και περιεχόμενο του ν. 2472/1997 και ειδικότερα της διατάξεως του άρθρου 4 παρ. 1 εδαφ. α' - δ' (βλ. για τις σκέψεις αυτές γνμδ. 1/2009 της Αρχής, διαθέσιμη στο διαδικτυακό τόπο www.dpa.gr, σελ. 4).

Το κατοχυρωμένο στο άρθρο 9Α του Συντάγματος δικαίωμα στην προστασία των προσωπικών δεδομένων ερμηνεύεται πάντα σε συμφωνία με τις θεμελιώδεις αρχές του δημοκρατικού πολιτεύματος και ειδικότερα με την αρχή της διάκρισης των λειτουργιών, όπως αυτή κατοχυρώνεται στο άρθρο 26 Σ. Κατά την εν λόγω αρχή απαγορεύεται όχι μόνο η ανάθεση σε ένα όργανο αρμοδιοτήτων, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στη δομή και στην κύρια λειτουργία του, αλλά επίσης απαγορεύεται να θιγεί και ο πυρήνας του κανονιστικού περιεχομένου ακόμα και των περαιτέρω συνταγματικών διατάξεων που εξειδικεύουν τη διάκριση των λειτουργιών, διαμορφώνοντας τη φυσιολογία των άμεσων κρατικών οργάνων ως τέτοιων, όπως θα ήταν για παράδειγμα η υπαγωγή των δικαστικών λειτουργιών σε καθεστώς ιεραρχικής εξέτασης υπαλληλικού τύπου.

Το ζήτημα που τίθεται στο πλαίσιο της παρούσας υπόθεσης είναι αν ο έλεγχος της Ανεξάρτητης Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων που, όπως λέχθηκε, εντάσσεται στις, κατά το άρθρο 19 παρ. 1 στοιχ. α-ιε' ν. 2472/1997, αρμοδιότητές της και κατατείνει στην αποτελεσματική προστασία του συνταγματικά κατοχυρωμένου ως άνω δικαιώματος από παράνομη και μη σύμφωνη με τις προαναφερθείσες βασικές αρχές επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, μπορεί να εκτείνεται και στην επεξεργασία που πραγματοποιείται από τις Εισαγγελικές Αρχές, κατά την ενάσκηση της εν λόγω αρμοδιότητάς τους. Πέραν των άμεσα κατωτέρω εκτιθεμένων σχετικά με την εφαρμογή ή μη του ν. 2472/1997 στην περίπτωση της επεξεργασίας αυτής, πρέπει να σημειωθεί ότι κατάφαση της αρμοδιότητας της Αρχής για άσκηση τέτοιου ελέγχου, θα υπήγαγε ουσιαστικά τους λειτουργούς της εισαγγελικής αρχής, οι οποίοι, όπως και οι δικαστικοί λειτουργοί, απολαμβάνουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και υπόκεινται κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους, στο

διοικητικό έλεγχο της Αρχής, πράγμα το οποίο τυγχάνει ευθέως αντίθετο προς την προαναφερθείσα συνταγματική αρχή της διάκρισης των εξουσιών. Για το λόγο αυτό πολλές διατάξεις του ν. 2472/1997, είτε αποκλείουν την εφαρμογή του σε επεξεργασία που διενεργείται από τις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, αλλά και τις υπηρεσίες που ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία τους στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης (κατωτέρω αναφερόμενο και σχολιαζόμενο άρθρο 3 παρ. 2 εδαφ. β'), είτε αποκλείουν την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων σε επεξεργασίες που διενεργούν δικαστικές υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των αναγκών λειτουργίας της ποινικής δικαιοσύνης (άρθρο 24 παρ. 5, το οποίο αποκλείει την εφαρμογή των άρθρων 11, 12, 13, που θεσπίζουν τα δικαιώματα ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης του υποκειμένου και 19 παρ. 1 που θεσπίζει τις αρμοδιότητες της Αρχής), είτε απαλλάσσουν από την κατά το άρθρο 7 υποχρέωση λήψεως αδείας επεξεργασίας ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων, ως και ίδρυσης και λειτουργίας σχετικού αρχείου, όταν διενεργείται από τις δικαστικές αρχές ή υπηρεσίες άλλες εκτός των αναφερομένων στη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 εδαφ. β' του νόμου, που αναλύεται στην αμέσως επόμενη σκέψη (άρθρο 7 Α παρ. 1 στ').

2. Κατά τη διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 εδαφ. β' του ν. 2472/1997 «Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων η οποία πραγματοποιείται: ... β) από τις δικαστικές – εισαγγελικές αρχές και τις υπηρεσίες που ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία τους στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους με σκοπό τη βεβαίωση εγκλημάτων, που τιμωρούνται ως κακουργήματα ή πλημμελήματα με δόλο και ιδίως εγκλημάτων κατά της ζωής, κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κατά της προσωπικής ελευθερίας, κατά της ιδιοκτησίας, κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων, παραβάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, επιβουλής της δημόσιας τάξης, ως και τελουμένων σε βάρος ανηλίκων θυμάτων. Ως προς τα ανωτέρω εφαρμόζονται οι ισχύουσες ουσιαστικές και δικονομικές ποινικές διατάξεις». Η απαρίθμηση είναι ενδεικτική και μπορούν να περιληφθούν σ αυτή και τα εγκλήματα των σωματικών βλαβών από πρόθεση που τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος και πλημμελήματος (άρθρα 308-312 ΠΚ). Λόγω της συνταγματικής κατοχύρωσης του δικαιώματος στην προστασία των προσωπικών δεδομένων, διατάξεις που περιορίζουν

την εφαρμογή των ουσιαστικών διατάξεων του ν. 2472/1997, που όπως προαναφέρθηκε αντικατοπτρίζουν τις θεμελιώδεις αρχές της προστασίας δεδομένων, θα πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Εξάλλου, η τελευταία διάταξη (άρθρο 3 παρ. 2 στοιχ. β'), η οποία, όπως λέχθηκε, είναι ερμηνευτέα στενώς, αποκλείει την εφαρμογή του ν. 2472/1997 μόνον στην επεξεργασία δεδομένων, η οποία πραγματοποιείται στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης, με σκοπό την βεβαίωση εγκλημάτων που τιμωρούνται ως κακουργήματα ή πλημμελήματα με δόλο, τα οποία απαριθμεί ενδεικτικώς. Αντιθέτως, η διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. β' εδαφ. β' του ν. 2472/1997, παρότι μεταξύ των σκοπών της δημοσιοποίησης περιλαμβάνει και την τιμώρηση εγκλημάτων, δεν αποκλείει την εφαρμογή του νόμου αυτού. Η δημοσιοποίηση ποινικών διώξεων κατά το άρθρο 2 αποσκοπεί, εκτός από τον κολασμό των εν λόγω αδικημάτων, όπως και η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 εδαφ. β', και στην προστασία του κοινωνικού συνόλου, των ανηλίκων και των ευάλωτων ή ανίσχυρων πληθυσμιακών ομάδων και συνεπώς οι σκοποί που εξυπηρετούνται με τη δημοσιοποίηση των ποινικών διώξεων είναι ευρύτεροι από το σκοπό που επιδιώκει να επιτύχει η επεξεργασία που περιγράφεται στο άρθρο 3 παρ. 2 εδαφ. β' του ν. 2472/1997, δηλαδή η βεβαίωση εγκλημάτων.

Την προστασία του κοινωνικού συνόλου και των ανηλίκων επικαλείται, ως αιτιολογική βάση της, η διάταξη του εισαγγελέως για δημοσιοποίηση της ποινικής δίωξης σε βάρος του καταγγέλλοντος, Β και κατηγορουμένου τότε για την πράξη του άρθρου 348 Α ΠΚ, δηλαδή σκοπούς που περιλαμβάνονται μόνον στη διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. β' εδαφ. β' του νόμου. Οι προαναφερθείσες εισαγγελικές διατάξεις, που εκδόθηκαν στην υπόθεση των οροθετικών γυναικών, στις οποίες αποδίδεται η κακουργηματική πράξη της σκοπούμενης βαριάς σωματικής βλάβης (άρθρο 310 παρ. 1, 3 σε συνδυασμό με 308 παρ. 1 ΠΚ), επικαλούνται ως αιτιολογική βάση τους ότι η δημοσιοποίηση των ποινικών διώξεων και των στοιχείων των κατηγορουμένων, ως και η δημοσίευση των φωτογραφιών τους επιβάλλεται, διότι θα προστατευθεί το κοινωνικό σύνολο και θα πραγματωθεί ευχερέστερα η αξίωση της Πολιτείας για τον κολασμό των αδικημάτων υπό τη μορφή της αποκάλυψης της τυχόν τέλεσης εκ μέρους των κατηγορουμένων ομοίων πράξεων, της προτροπής όσων έχουν ήδη συνενυρεθεί μαζί τους να υποβληθούν σε ιατρικές εξετάσεις και της αποτροπής του πανικού που θα μπορούσε

να προκληθεί σε όσους έχουν συνευρεθεί με εκδιδόμενο πρόσωπο με όμοια χαρακτηριστικά, δηλαδή όλους τους σκοπούς που αναφέρει η αυτή διάταξη.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η δημοσιοποίηση των ποινικών διώξεων και των λοιπών προσδιοριστικών της ταυτότητας του κατηγορουμένου στοιχείων ρυθμίζεται αποκλειστικά από την ειδικότερη ως άνω διάταξη του άρθρου 2 στοιχ. β' εδαφ. β' του ίδιου νόμου, που διαγράφει τις προϋποθέσεις δημοσιοποίησης δεδομένων σχετικών με ποινικές δίωξεις και καταδίκες και των σύμφυτων με αυτές λοιπών προσωπικών δεδομένων των κατηγορουμένων προσώπων και δεν τυγχάνει επ' αυτής εφαρμογής η διάταξη του άρθρου 3 παρ. 2 εδαφ. β' του ν. 2472/1997. Συνεπώς, δεν αποκλείεται η εφαρμογή του νόμου αυτού και των αρχών που θεσπίζει στη διενεργούμενη με τον τρόπο αυτό επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων που, ως αναφερόμενα σε ποινικές δίωξεις και καταδίκες, αλλά και, στην πρώτη από τις εξεταζόμενες περιπτώσεις και σε θέματα υγείας (φορείς του ιού HIV), τυγχάνουν ευαίσθητα.

Αυτό βέβαια δεν σημαίνει ότι η Αρχή δύναται να ασκήσει τις ελεγκτικές και λοιπές αρμοδιότητες που τις απονέμει η διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 του ν. 2472/1997 και έτσι να ελέγξει τις εισαγγελικές αρχές, αν τήρησαν τις ανωτέρω βασικές αρχές που αυτός θεσπίζει, αφού αυτό, όπως ήδη λέχθηκε, προεχόντως, αντίκειται στην συνταγματική αρχή της διακρίσεως των εξουσιών (άρθρο 26 Συντάγματος). Περαιτέρω, κατά τα προεκτεθέντα, δεν απαιτείται για την επεξεργασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων που διενεργείται με τον τρόπο αυτό η προηγούμενη, κατ άρθρο 7 του ν. 2472/1997, άδεια της Αρχής. Η διενέργεια όμως της επεξεργασίας αυτής σύμφωνα με τις αρχές του ως άνω νόμου, επαφίεται στον ενεργοποιούντα την ως άνω διάταξη εισαγγελέα, ο οποίος και εξυπακούεται ότι θα ενεργεί, όπως στην κατωτέρω σκέψη εκτίθεται.

3. Ειδικότερα τυγχάνει αυτονόητο ότι οι εισαγγελικές αρχές, κατά την άσκηση της εν λόγω αρμοδιότητάς τους, ως εγγυητές της τήρησης του Συντάγματος και του νόμου, θα εφαρμόζουν τη διάταξη του άρθρου 9Α Σ , με το περιεχόμενο που ανωτέρω στην σκέψη 1 της αποδόθηκε, καθώς και τις ουσιαστικές διατάξεις του ν. 2472/1997 και ειδικότερα την αρχή της αναλογικότητας. Κατά συνέπεια, ενεργώντας σύμφωνα με την αρχή αυτή, θα κρίνουν, αν για την επίτευξη των σκοπών της ανωτέρω διατάξεως (η

προσφυγή στην οποία πρέπει να γίνεται με φειδώ), κρίνεται επιβεβλημένη η δημοσιοποίηση δεδομένων σχετικών με ποινικές διώξεις ή καταδίκες και θα λαμβάνουν υπόψη τους ότι η, κατ εφαρμογή της ως άνω διάταξης, δημοσιοποίηση είναι ανεκτή, κατά το Σύνταγμα και το ν. 2472/1997, μόνον όταν τα δημοσιοποιούμενα προσωπικά δεδομένα είναι απολύτως αναγκαία και πρόσφορα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου και αναφερόμενου, κατά περίπτωση, στην εισαγγελική διάταξη σκοπού της προστασίας του κοινωνικού συνόλου, των ανηλίκων ή της βεβαίωσης καθ' όλη της την έκταση της συγκεκριμένης αξιόποινης πράξης, για την οποία ασκήθηκε ποινική δίωξη και διενεργείται προανάκριση ή κυρία ανάκριση, στο πλαίσιο της οποίας και αποφασίσθηκε η δημοσιοποίηση. Επίσης ο επιφορτισμένος να εκδώσει την διάταξη θα εκτιμά το γεγονός να εξυπηρετείται ο σκοπός αυτός με μόνη την αναφορά της ποινικής δίωξης και των απολύτως απαραίτητων και στενώς συνδεδεμένων με αυτή προσδιοριστικών του φερόμενου ως δράστη στοιχείων, και θα αποφεύγει, την πλεοναστική δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων και δη ευαίσθητων, ενόψει και των επαχθών συνεπειών της εκθέσεως στην δημοσιότητα των εν λόγω δεδομένων, που στο πλείστο των περιπτώσεων τυγχάνουν μη αναστρέψιμες.

4. Σε απάντηση του αιτήματος του Γενικού Γραμματέα Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης παρατηρείται ότι το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο χρήζει τροποποιήσεων, οι οποίες θα κατέτειναν στην αποτελεσματικότερη εφαρμογή των θεμελιωδών αρχών της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και ειδικότερα αυτής της αναλογικότητας, αλλά και στον περιορισμό των δυσμενών συνεπειών που ενδέχεται να προκαλέσει σε ένα πρόσωπο η δημοσιοποίηση δεδομένων του σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, αλλά και συνδεδεμένων με αυτές προσωπικών και δη ευαίσθητων δεδομένων του. Πιο συγκεκριμένα, η Αρχή θεωρεί ότι επιβάλλεται να αναληφθεί νομοθετική πρωτοβουλία, προκειμένου η ως άνω νομοθετική διάταξη να συμπληρωθεί ως ακολούθως:

- α) να ορισθεί ότι η οικεία εισαγγελική διάταξη πρέπει να είναι ειδικώς και πλήρως αιτιολογημένη και να εξειδικεύει τον σκοπό που επιβάλλει, στην συγκεκριμένη περίπτωση, τη δημοσιοποίηση των στοιχείων που εξαντλητικά θα αναφέρει.
- β) να ορισθεί ότι η εισαγγελική διάταξη θα αναφέρει τον τρόπο με τον οποίο θα

πραγματοποιηθεί η δημοσιοποίηση, καθώς και το χρονικό διάστημα που θα διαρκέσει, για να μη καταλείπονται περιθώρια διακριτικής ευχέρειας στις Αρχές που θα κληθούν να την εφαρμόσουν,

γ) να θεσπισθεί δικαίωμα ασκήσεως από τον κατηγορούμενο, εντός πολύ σύντομης προθεσμίας, προσφυγής κατά της εισαγγελικής διάταξης, σε ανώτερο ιεραρχικά εισαγγελέα, που θα αποφαινεται σε πολύ σύντομη επίσης προθεσμία, η άσκηση της οποίας και θα έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, το μεν στα ζητήματα που τίθενται με το ως άνω έγγραφο του Γ.Γ. Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, προσήκουν οι προαναφερθείσες απαντήσεις και γίνονται οι με το ως άνω περιεχόμενο προτάσεις για ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας με τον προαναφερθέντα σκοπό, το δε οι καταγγελίες πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους. Κατ' επέκταση, καθίσταται άνευ αντικειμένου το αίτημα περί εκδόσεως προσωρινής διαταγής με το περιεχόμενο που αναφέρεται στην ανωτέρω πρώτη καταγγελία.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απορρίπτει τις καταγγελίες-προσφυγές και την αίτηση προσωρινής διαταγής αναστολής της επεξεργασίας που αναφέρονται στο ιστορικό.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου